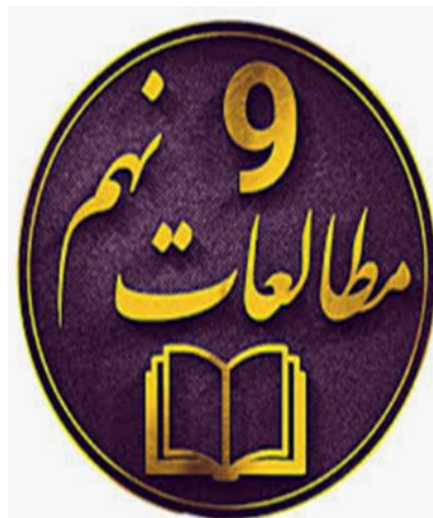

آسیاب گبری از مکانهای تاریخی استان لرستان

پروانه قلی پور
دبیر مطالعات ناحیه ۲ خرم آباد
استان لرستان
سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹
درس ۲۳ (بهره وری چیست؟)

درسنامه، پاسخ فعالیت ها، نمونه سؤال

درس ۲۳

انسان در هر محیطی (خانه، مدرسه، اداره، کارخانه، مزرعه و ...) می تواند با تفکر و چاره اندیشی کارها را مفیدتر و موثرتر انجام دهد.

یعنی اهداف درست انتخاب کند،

از امکانات استفاده صحیح و عاقلانه ببرد،

از اسراف و اتلاف منابع دوری کند.

بهره وری یعنی از بین کارهای ممکن، کار **درست** را انتخاب کنیم و آن را با روش **مناسب** انجام دهیم.

(اثر بخشی و کارایی)

ابداع و حفر قنات، ذخیره کردن آب در آب انبارها، خشک کردن و ذخیره محصولات کشاورزی، همیاری در امور کشاورزی نمونه هایی از تفکر بهره وری در زندگی مردم در روزگار گذشته است.

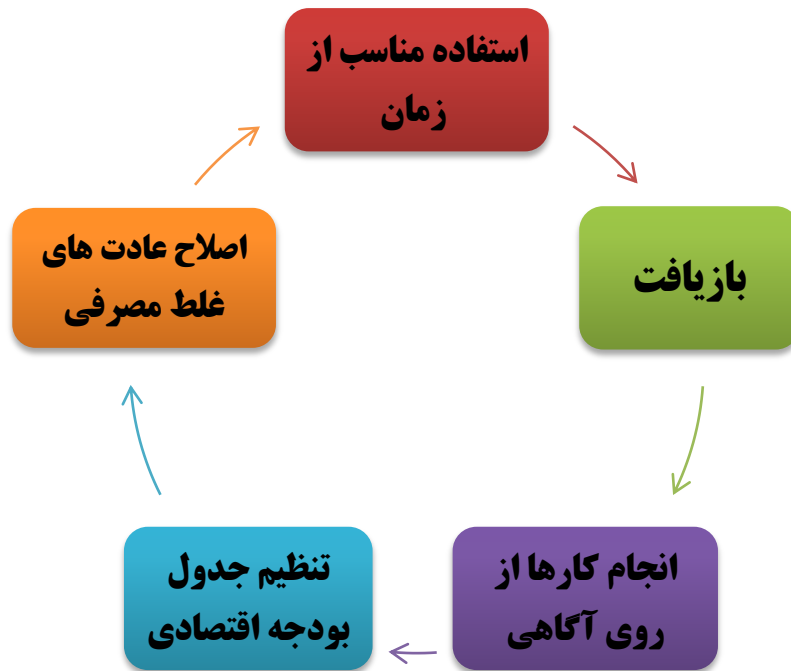
فرهنگ بهره وری

فرهنگ هنجارها، ارزش ها و باورهای یک جامعه را در بر می گیرد و نقش مهمی در امور آن جامعه دارد. فرهنگ، در افزایش بهره وری یک جامعه نقش دارد. اگر همه افراد، بهره وری در فعالیت های مختلف را ارزش بدانند، جامعه از نظر مادی و معنوی پیشرفت می کند.

در عقاید دینی ما مسلمانان، بر بهره وری در امور و کارها تأکید شده است.

انسانی که به بهره وری توجه دارد، می کوشد هوشمندانه کار کند، با به کارگیری روش های عاقلانه، بهتر به اهداف مادی و معنوی خود برسد و بهترین نتیجه را به دست آورد.

وقت و زمان ثروتی است که قابل ذخیره و پس انداز نیست.

یکی از عوامل مهم در بهره‌وری، دانستن ارزش زمان است، یعنی داشتن برنامه و اولویت بندی کارها به منظور استفاده مفید از وقت و زمان.

بازیافت از هدر رفتن
منابع سودمند و
سرمایه های ملی
جلوگیری می کند.

اگر در برخی از مواد و لوازم مصرف شده در خانه یا مدرسه یا محل کار، تغییراتی ایجاد کنیم، امکان استفاده مجدد آن ها وجود دارد، مانند کاغذ، پلاستیک، شیشه، فلزات و ...

ضرورت بهره وری در مصرف انرژی

اصلاح عادت های غلط مصرفی یعنی:

مصرف درست و به اندازه،
صرفه جویی و استفاده درست از منابع و انرژی،
پرهیز از اسراف و زیاده روی.

انجام کارها از روی آگاهی: کسب دانش و مهارت لازم به منظور افزایش بیشتر بازدهی و کاهش
اشتباه در انجام کارها.

تنظیم جدول بودجه اقتصادی: تنظیم جدولی که در آن درآمدها و هزینه های ماهانه افراد یا
خانواده نوشته می شود.

پاسخ فعالیت ها

۱. الف) به عهده دانش آموز

ب) با چه راهکاری می توان از تلف شدن وقت کلاس برای حضور و غیاب و دیدن تکالیف دانش آموزان جلوگیری کرد؟ گروه بندی دانش آموزان، مشخص بودن جای هر دانش آموز در کلاس که هنگام غیبت او سریع مشخص شود، انتخاب یک نماینده برای انجام حضور و غیاب و...

۲. درباره سخنان ارزشمند پیامبر اکرم (ص) و امام علی (ع) فکر کنید و معنی و مفهوم هر یک را با یک مثال بیان کنید؟ در مورد کلام پیامبر اکرم (ص): اگر می خواهیم کاری را انجام دهیم آن را به صورت کامل و عالی انجام دهیم تا مانع اتلاف وقت و آسیب رساندن به دیگران شود. مثلاً افرادی که مشغول ساختن مسکن هستند اگر مصالح خوب به کار نبرند هم احتمال تخریب و دوباره کاری وجود دارد و هم آسیب به دیگران. درباره سخن امام علی (ع): افراد باید امور مهم را انجام دهند تا در وقت و زمان صرفه جویی کنند مانند دانش آموزان که هنگام مطالعه کتب درسی آن را خلاصه کنند و هنگام آزمون فقط نکات مهم را بخوانند.

۳. عوامل مؤثر در بهره وری را از معنی آیات قرآن کریم و سخنان امامان استخراج کنید.

بخورید و بیاشامید ولی اسراف نکنید (صرفه جویی و درست مصرف کردن)
و در امورشان با یکدیگر مشورت می کنند (مشورت کردن و استفاده از نظرات دیگران)
هر کس میانه روی کند هرگز محتاج نشود (میانه روی و اعتدال)
کسی که برای تأمین مخارج خانواده اش تلاش کند همانند کسی... (اهمیت دادن به کار و تلاش)
شما را به تقوای الهی و نظم در امور سفارش می کنم (تقوا و داشتن نظم در کارها)
فرصت ها مانند ابر می گذرند، فرصت های نیکو را غنیمت بشمارید... (برنامه ریزی در زندگی)

۴. هریک از هنجار های زیر چگونه از بهره وری جلوگیری می کند و در تضاد با آن است؟

الف) مهمانی ها، مجالس و جشن های مفصل و پرهزینه (اسراف کردن)

ب) مدگرایی و چشم و هم چشمی در خرید لباس... (تجمل گرایی و افزایش هزینه های خانواده)

ج) نداشتن برنامه مناسب برای اوقات فراغت و تفریح (بی نظمی و اتلاف زمان)

د) ورزش نکردن و پر خوری (عدم توجه به سلامتی و افزایش بیمارها در جامعه و صرف هزینه)

۵. یک زوج جوان می خواهند جشن عروسی ساده ای با حداقل هزینه برپا کنند. اگر قرار باشد از

شما کمک فکری بگیرند، چه طرح و پیشنهادی به آن ها می دهید؟ خرید لوازم اولیه و ضروری،

عدم برگزاری مجالس و جشن های پرهزینه، رفتن به ماه عسل به جای برگزاری جشن عروسی.

۶. متن صفحه بعد را درباره یک کار آفرین بخوانید.

الف) چه نکاتی در این متن برای شما قابل توجه است؟ داشتن روحیه کار و پیشرفت، دلسرد نشدن

از شکست، پشتکار و شجاعت ریسک کردن، استفاده از خلاقیت و همکاری دوستان و ...

ب) نظر شما درباره افرادی که می خواهند با کار نکردن یا کار کم به ثروت یا موفقیت های بزرگ

دست یابند چیست؟ هیچ موفقیتی (بزرگ یا کوچک) بدون داشتن همت، تلاش، همکاری و امید

میسر نمی شود.

۷. آیا سطح بهره وری دانش آموزی که کیف یا کمد لوازم تحریرش شلوغ و نامرتب است، پایین

می رود؟ چرا؟ بله. زیرا باید وقت زیادی صرف پیدا کردن وسایل خود نماید و باعث به هدر رفتن

وقت و زمان می شود و در نتیجه سطح بهره وری کاهش می یابد.

۸. منظور از تنظیم بودجه ماهانه خانواده چیست؟ تنظیم جدولی که در آن درآمدها و هزینه های ماهانه افراد یا خانواده نوشته می شود.

تنظیم این بودجه چه فایده ای دارد؟ توضیح دهید. همکاری بین اعضای خانواده از راهکارهای کمک به بهره وری است، مخارج کنترل می شود، اندوخته بهتر مدیریت می شود و هزینه های غیر ضروری حذف می شوند.

۹. کار برگه شماره (۱۷)

(الف) با خود کتاب درسی یا مجله می برد و در این مدت آن را مطالعه می کند یا با خود بافتنی می برد و مشغول بافت آن می شود.

(ب) خانم میرزایی مقداری تخم سبزی خوردن گرفته و مابقی را سبزی کاری می کند که سبزی را استفاده کند.

(ج) ابتدا برای انجام این کار اقدام به تشکیل کارگروه سپس وظایف و مسئولیت های همه اعضا گروه را مشخص کرده و در زمان های مختلف برای هماهنگی بین کارگروه اقدام به برگزاری جلسات می نماییم.

۱۰. چند راهکار برای بهره‌وری در مصرف کاغذ پیشنهاد کنید و توافق کنید که آن راهکارها عملی شوند. استفاده از دو طرف کاغذ، استفاده از کاغذهای باطله، ساخت کاردستی از کاغذهای باطله، استفاده کامل از تمام صفحات دفتر، استفاده از وایت برد کوچک خانگی و ...

۱۱. الف) تفکیک زباله از مبدأ یعنی چه؟ به تفکیک زباله از ابتدای تولید، تفکیک زباله از مبدأ گفته می‌شود.

ب) چه راهکارهایی برای کمک به این امر می‌توانید برشمارید؟ فرهنگ سازی و تشویق افراد جامعه به استفاده از سطل زباله‌های خشک و تر که شهرداری‌ها به همین منظور در سطح شهر قرار داده‌اند، در منزل به جای اینکه تمام زباله‌ها را در یک سطل بریزیم از دو سطل برای جداسازی زباله‌های تر و خشک استفاده کنیم، استفاده کمتر از مواد غذایی کنسروی و ...

۱۲. به وسایل خودتان و همچنین مواد دورریختنی که در یک هفته در منزل شما تولید شده است، نگاهی دقیق بیندازید چه چیزهایی را می‌توانید بیابید که امکان استفاده مجدد از آنها برای شما یا خانواده‌تان یا دیگران وجود دارد؟ بطری نوشابه و آب معدنی، روزنامه و کاغذهای باطله و ...

